

21.08.2024

Asia: VN/15009/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n ja liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Asetusmuutoksessa on tavoitteena siirtää Kelan myöntämän perustoimeentulotuen asumismenojen rajojen tarkistamisen ajankohtaa lokakuulta elokuulle. Ajankohdan muuttamista aikaisemmaksi pidämme hyvänä, koska se mahdollistaa kaikkien toimijoiden aikaisemman varautumisen ja ennakkoinnin mahdollisiin muutoksiin. Tarkistamisprosessi on kuitenkin mielestämme hidas ja kankea. Tarkistamismahdollisuus tulisi olla useammin ja koko prosessi avoimempi. Nykyinen tarkistusprosessi ja kohtuuasumismenojen määräytymisperusteet ovat vaikeaselkoiset ja aiheuttaa alueilla kysymyksiä.

Kohtuullisten asumismenojen määrittely ja niiden noudattaminen perustoimeentulotuessa aiheuttaa käytännössä hyvinvointialueen sisällä eriarvoistumista, koska hyväksyttävät kohtuulliset asumismenot eivät aina vastaa todellista kustannustasoa. Isommissa kaupungeissa, kuten Espoossa, kohtuulliset asumismenot tulisi voida määritellä myös aluekohtaisesti. Tämänhetkinen käytäntö johtaa alueiden segregoitumiseen, koska kohtuuhintojen rajojen sisällä olevia asuntoja löytyy tietyiltä kaupungin alueilta kuten myös tietyistä kunnista paremmin kuin muualta. Asuinalueiden heterogeenisuus vähenee, mikä aiheuttaa pitkällä tähtäimellä monia yhteiskuntapoliittisia ongelmia.

Vuodelle 2025 esitetyt kohtuulliset asumismenot eivät vastaa todellista hintatasoa eikä ole esitetty mihin tietoihin ko. hintatasot kaikissa Länsi-Uusimaan kunnissa pohjautuvat. Todellista hintatasoa alhaisemmat kohtuulliset asumismenot heikentävät alueen asukkaiden mahdollisuuksia selvitä asumis- ja muista peruselinkustannuksistaan. Tämä aiheuttaa lisäksi paljon lisää hallinnollista lisätyötä Kansaneläkelaitoksen ja hyvinvointialueen välillä erilaisten lisäselvityspyyntöjen ja lausuntojen muodossa.

Nurvo Tiina
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue